Bisdom van 's-Hertogenbosch
Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch

www.bisdomdenbosch.nl

6|16

BOETE EN VERZOENING

EEN SPIRITUELE VERRIJZENIS

"Ik ga niet biechten om iets spannends te ervaren of uit nieuwsgierigheid naar de raad die mij gegeven wordt. Ik ga biechten omdat God vele malen groter is dan mijn kleine ik. Aan Hem vertrouw ik mij toe. Dat is voor mij voldoende, het geeft me vreugde en vrede"
(Kardinaal Martini).

WAAR GAAT HET OM?

Het sacrament van boete en verzoening kent een bewogen geschiedenis. Op dit moment lijkt het dat steeds meer christenen, in het bijzonder jongeren, dit sacrament dat door velen een lange tijd vergeten was, herontdekken. Gelukkig maar! Vroeger maakte 'biechten' bang. Er moest een 'gewetensonderzoek' worden gedaan en een lijst met zonden worden opgesteld. Vervolgens beleed je geknield in een biechtstoel je zonden, zonder er ook maar één te vergeten.
Tegenwoordig kan het sacrament van boete en verzoening weer meer beleefd worden zoals het eigenlijk altijd is bedoeld. Het is de mogelijkheid tot een echt 'gesprek', in vertrouwen en in gebed. Dit 'gesprek' met een priester is de weg tot een heel persoonlijke en mysterievolle ontmoeting met God. Tijdens deze ontmoeting in het sacrament van boete en verzoening toon jij je voor God zoals je bent, met al je talenten, maar zeker ook met je schaduwzijden. God raakt je aan en je mag zijn vergeving ontvangen.

MAAR WAAROM EIGENLIJK?

Iedereen kent het verlangen om zijn manier van leven eens onder de loep te nemen. 'Het wordt tijd om de puntjes op de i te zetten', zeggen wij dan. Je ervaart strubbelingen in je gevoelsleven, in je beroepsmatige leven of in je relatie met vrienden. Je zegt woorden die goed vallen en je zegt woorden waar je spijt van krijgt. In de diepte zijn er die gevoelens die hinderen, verwarring zaaien, pijn doen. Er kunnen ook ernstigere zaken zijn die zwaar op je geweten drukken. In het sacrament van boete en verzoening kan dit alles, bij aanwezigheid van een priester die Christus representeert, aan Gods barmhartigheid worden toevertrouwd.

IK BEREID ME VOOR

De voorbereiding is een stap waaraan serieus aandacht geschonken mag worden. Met voorbereiding wordt niet bedoeld om een lijst van zonden op te stellen, noch is het de bedoeling om je hele doen en laten tot in het kleinste detail na te gaan. Gevraagd wordt om in alle oprechtheid te kijken naar de essentie van jouw leven. Wat gaat er schuil onder de oppervlakte van je bestaan?

MET EEN DANKBAAR HART

Waarom een biecht niet te beginnen met een dankzegging? Er is namelijk zoveel om God dank voor te zeggen. Je bent een beproeving te boven gekomen, je hart klopt van vreugde en je weet niet waarom, vele andere blijde gebeurtenissen heb je mogen meemaken. Het is de moeite waard deze ervaringen voor God neer te leggen. Ook dit is nauw verbonden met het sacrament van de biecht: je belijdt er je geloof en plaatst God in het middelpunt van al wat bestaat. Je laat Hem weten dat je helemaal openstaat voor zijn handelen, dat steeds weer scheppend en

vernieuwend is. Dat alles in het besef dat je het leven van Hem hebt mogen ontvangen en je zonder Hem tot niets in staat bent.

ERKENNEN WAT FOUT IS

Een formele opsomming van zonden is geen absoluut vereiste. Toch kan het benoemen van de expliciete daden, die aanwezig zijn in ons bewustzijn en ons duidelijk van God verwijderd hebben, zeer behulpzaam zijn. Zij duiden namelijk op datgene waarvan wij afstand willen doen, zij duiden op datgene wat ons onrustig maakt. Concrete houdingen, gedachten of manieren zijn vaak het uitvloeisel van onze diepere levenshouding: dit kan een houding zijn van trots, of van jaloezie, of van boosheid, of van onverschilligheid, of van... Het spijt ons dat we niet in staat zijn om een oprechte relatie met de ander op te bouwen, dat bepaalde verlangens in onszelf leiden tot verwarring, dat hersenschimmen ons hele zijn beklemmen. Het kan voorkomen dat we ernstigere zaken ter sprake willen brengen. In alle eenvoud staan we dan voor God en vragen Hem genezing en vergeving. Dat wij niet langer bedrukt, bedroefd of cynisch in deze wereld sta. De liefde van God kent immers medelijden, Hij helpt mensen overeind en vult vanuit zijn barmhartigheid aan wat er in een mensenleven ontbreekt.

AFSLUITEN MET EEN GEBED

Samen met de priester wordt het sacrament van de biecht afgesloten met gebed. De priester kan, voordat hij in de naam van God het woord van vergeving (= absolutie) spreekt, een passage uit het Evangelie lezen. Deze passage kan eventueel van commentaar worden voorzien in relatie tot datgene wat hem is gezegd. De priester kan raad geven of een enkel punt verhelderen. Het belangrijkste blijft echter de stap die in alle eenvoud en oprechtheid is gezet. We koesteren het diepe verlangen om terug te keren naar God. Het sacrament van boete en verzoening geeft een diepe vrede en een echte vreugde. Het zijn de vruchten die God ons schenkt.

EN DAN?

We moeten besluiten om te veranderen! Zeer zeker als de fouten die we hebben beleden ernstig van aard zijn en grote gevolgen hebben voor onszelf en voor anderen. Soms kan dit zelfs betekenen dat een leven opnieuw moet worden ingericht. Want Gods vergeving is niet vrijblijvend, maar vraagt een nieuwe start. Gelukkig mag degene die verlangt van het kwaad afstand te doen, zich verzekerd weten van de aanwezigheid van Gods Geest. Deze heilige Geest blijft ons bezielen en is onze kracht.

VEELGESTELDE VRAGEN

Moet je vaak biechten?

Dat is afhankelijk van de persoon en van de lasten die je draagt. Ergens doet biechten pijn, daarom doen velen het zelden. Anderen ervaren de geestelijke en psychische weldaden die de biecht brengt en ontvangen het sacrament met grote regelmaat. Als richtsnoer kan men aanhouden dat het niet overdreven is om twee keer per jaar het sacrament van de biecht te ontvangen!

Heeft de priester het recht mij indiscrete vragen te stellen?

De priester ontvangt elke mens die in vertrouwen over zijn leven komt spreken met goedheid, op de wijze dus zoals de vader in het Evangelie deed bij de verloren zoon (Lc.11,15-32). De rol van de priester beperkt zich tot luisteren. Hij kan vragen stellen om uw weg, die leidt naar de waarheid, te verhelderen. Maar zijn woorden blijven altijd discreet en respectvol.

Zijn sommige zonden ernstiger dan anderen?

Natuurlijk. Diefstal, moord en leugen zijn ernstige zonden. Maar er zijn er meerdere die onze relatie met God, de anderen en onszelf verduisteren. Aan ieder van ons is het om in alle eerlijkheid de gevolgen van bepaalde gedragingen in te schatten. Om hierin

duidelijkheid te krijgen heeft ons geweten vaak de behoefte aan verheldering, bijvoorbeeld door middel van een gewetensonderzoek.

Waar kun je het sacrament van boete en verzoening ontvangen?
In elke parochie of in een klooster. Informeer naar de tijden waarop de priester u kan ontvangen of maak desnoods persoonlijk een afspraak. Voorafgaand aan grote feesten bieden parochies vaak boetevieringen aan. Hier wordt het sacrament van de biecht voorbereid. Vaak is er nadien de mogelijkheid om het sacrament van boete en verzoening persoonlijk te ontvangen. Natuurlijk geldt dit alleen voor hen die gedoopt zijn. Toch zal niemand u ooit beletten om een priester op te zoeken om met hem te praten!

Kun je alles zeggen?
Een priester is geen psycholoog en ook geen psychiater. Mogelijke onderwerpen kunnen dus niet altijd op een uitputtende wijze worden besproken. Een priester moet wel alles kunnen aanhoren: over beroepsleven, gezinsleven, huwelijksleven. Daarbij is de therapie van het geloof niet te onderschatten. Geloof geneest! De priester is zeer strikt gehouden aan het biechtgeheim en mag niets van wat hij hoort openbaar maken.

GEBED/AANWIJZINGEN
"Heer, U die alles weet, U beseft toch wel dat ik van U houd!' (Joh.21,17).

Hoe de biecht verloopt:
Stelt u zich allereerst kort voor aan de priester: uw gezinssituatie, uw levensstaat, wanneer was uw laatste biecht, misschien is het uw eerste biecht.
Aan het begin maakt u met de priester een kruisteken. Na een korte inleiding door de priester begint het gesprek waar u uw persoonlijke tekorten en fouten kunt uitspreken. Hierna kunt u eventueel volgend gebed uitspreken: "God ontferm U over mij in uw barmhartigheid. Wend uw ogen af van mijn gebreken, scheld mij al mijn schulden kwijt. Schep in mij een zuiver hart, mijn God, geef mij weer een vastberaden geest."

Na de belijdenis strekt de priester de rechterhand uit over uw hoofd en zegt: "God, de barmhartige Vader, heeft de wereld met zich verzoend door de dood en de verrijzenis van zijn Zoon en de heilige Geest uitgestort tot vergiffenis van de zonden;
Hij schenke u door het dienstwerk van de Kerk vrijspraak en vrede.
En ik ontsla u van uw zonden in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest."

U antwoordt met 'amen' en maakt het kruisteken. Vervolgens geeft de priester u een penitentie, soms een bijbeltekst om thuis te overdenken. Deze penitentie is uw vorm van boetedoening.

Om meer te weten:

www.terralannoo.nl/content/terralannoo/fondsen/spiritualiteit/religieuzetitels/1/index.jsp?auteurcode=8236"Adriaan van Luyn, Samen verder, Lannoo NV Tielt, 2006. ISBN: 978-90-209-6495-0

Henri Nouwen, Eindelijk thuis, Lannoo NV Tielt, 2002. ISBN: 978-90-209-4774-8

www.boetesacrament.nl

www.isidorusweb.nl (ga naar: RK Kerk - liturgie - sacramenten